

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 28 maja 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o ochronie pokrzywdzonego i świadka

Krajowa Rada Sądownictwa pozytywnie ocenia stworzenie kompleksowej regulacji poświęconej ochronie pokrzywdzonych i świadków biorących udział w postępowaniu karnym, jednakże po zapoznaniu się z przedstawionym projektem ustawy o ochronie pokrzywdzonego i świadka, przedstawia następujące zastrzeżenia.

W przepisach zamieszczonych w art. 7 ust. 1, 8 ust. 1 oraz 9 ust. 1 wątpliwości budzi ograniczenie zakresu spraw, w których jest udzielana ochrona i pomoc jedynie do tych, które związane są z właściwością sądu okręgowego. Nacisk w tym wypadku winien być położony na stopień zagrożenia, jaki odczuwa pokrzywdzony lub świadek, bez względu jaki sąd jest właściwy do rozpatrzenia konkretnej sprawy w pierwszej instancji.

Projektodawca nie sprecyzował relacji między wydaniem „zarządzenia w przedmiocie zastosowania środków ochrony i pomocy” (o którym mowa w art. 3 ust. 2) a „stosowaniem” tych środków (art. 14 ust. 1 i 2). W tym pierwszym wypadku organem właściwym ma być komendant wojewódzki Policji, w przypadku zaś „stosowania” środków ochrony i pomocy komendant wojewódzki Policji lub w razie potrzeby Komendant Główny Policji. Projekt przewiduje możliwość złożenia zażalenia na zarządzenie w przedmiocie zastosowania środków ochrony i pomocy do Komendanta Głównego Policji. Rodzi się przede wszystkim pytanie do jakiego organu należałoby kierować środek zaskarżenia w przypadku kwestionowania działań Komendanta Głównego Policji.

Krajowa Rada Sądownictwa krytycznie ocenia rozwiązanie polegające na tym, że zażalenie o którym mowa w art. 3 ust. 6 projektu może być złożone jedynie przez osobę, której zarządzenie dotyczy. Taką możliwość powinny mieć również inne podmioty wnioskujące wymienione w art. 3 ust.1.

Niezależnie od tego, Krajowa Rada Sądownictwa stoi na stanowisku, że właściwszym rozwiązaniem prawnym byłoby rozpatrywanie zażalenia dotyczącego zastosowania, odmowy zastosowania lub cofnięcia środka ochrony przez sąd.

Zastrzeżenia z punktu widzenia techniki legislacyjnej, wywołuje także sformułowanie,

w myśl którego Komendant Główny Policji może stosować środki ochrony lub pomocy „w razie potrzeby”. Projektodawca nie wyjaśnia tego szerzej w uzasadnieniu projektu, wspominając jedynie że chodzi tu o sytuację „przekroczenia możliwości logistycznych” wojewódzkiego komendanta Policji.

W art. 20 i 21 projektu przewidziano, że właściwy komendant Policji cofa środek ochrony lub pomocy m. in. wówczas, gdy świadek złożył fałszywe zeznanie w toku postępowania, w związku z którym udzielono mu pomocy oraz może go cofnąć gdy ten zataja istotne informacje mające znaczenie dla ochrony. Nie jest w tej sytuacji sprecyzowane na jakiej podstawie organ stosujący środek ochrony ma stwierdzić fakt złożenia fałszywych zeznań czy zatajania informacji – np. czy dopiero po stwierdzeniu tego faktu prawomocnym orzeczeniem sądu.

Wśród drobniejszych usterek można wskazać m. in. art. 22, w którym Projektodawca użył nieprecyzyjnego w regulowanym kontekście pojęcia „czynności dowodowej” zamiast bardziej adekwatnego sformułowania „wniosek dowodowy”. Z kolei w treści zmienianego art. 253 k.p.k. mowa jest o ucieczce z „aresztu tymczasowego”, zamiast miejsca wykonywania środka zapobiegawczego. W projekcie Krajowa Rada Sądownictwa zauważyła również omyłki pisarskie w art. 14 ust. 3 („KWłaściwy” zamiast „Właściwy”) oraz w art. 15 *in fine* (zbędne oznaczenie „Art. 15.1. oraz 2.”).